

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/147/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517206918
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517206918.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, sídlo Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, zast.: Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, proti žalovanému: R. P., S..XX.XX.XXXX, M. Z. Q. XXX, Z., v konaní o zaplatenie 800,79 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 800,79 eur, úrok z istiny v sume 475,63 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má proti neúspešnej žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 21.03.2017 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 800,79 Eur s príslušenstvom a s trovami konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaný je zákonný dedič po poručiťelovi: A. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Žalobca a poručiťel uzavreli dňa 23.07.2013 zmluvu o úvere č.1365218653 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol poručiťelovi peňažne prostriedky vo výške 1700 eur. Nakoľko poručiťel dňa 14.04.2014 zomrel, žalobca vyhlásil dňa 07.05.2014 úver za predčasne splatný. Žalobca si do dedičského konania po poručiťelovi prihlásil pohľadávku, ktorá pozostával z istiny vo výške 1602,55 eur, úroku z istiny vo výške 47,17 eur a zmluvného úroku vo výške 25,50% ročne z dlžnej istiny od 08.05.2014 do zaplatenia. Žalovaný v zmysle osvedčenia o dedičstve nadobudol po poručiťelovi dedičstvo v hodnote 7600,75 eur, čo predstavuje 49,97% z celkovej hodnoty dedičstva. V rámci nadobudnutého dedičstva tak žalovaný nadobudol po poručiťelovi dlh vo výške 800,79 eur s príslušenstvom rovnajúci sa 49,97% výšky pohľadávky. Na základe toho žiada žalobca od žalovaného zaplatenie sumy 800,79 eur s príslušenstvom ako aj trov konania.

3. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v rozhodnutí ako „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariaďovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje XXXX eur. Súd tak v tejto veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.04.2018.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s úverovou zmluvou medzi žalobcom a porúčiteľom a následne s osvedčením o dedičstve a zistil tento skutkový stav.

5. Žalobca a porúčiteľ: A. P., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX uzavreli dňa 23.07.2013 zmluvu o úvere č.1365218653 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol porúčiteľovi peňažne prostriedky vo výške 1700 eur. Nakoľko porúčiteľ dňa 14.04.2014 zomrel, žalobca vyhlásil dňa 07.05.2014 úver za predčasne splatný. Žalobca si do dedičského konania po porúčiteľovi prihlásil pohľadávku, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1602,55 eur, úroku z istiny vo výške 47,17 eur a zmluvného úroku vo výške 25,50% ročne z dlžnej istiny od 08.05.2014 do zaplatenia. Žalovaný v zmysle osvedčenia o dedičstve nadobudol po porúčiteľovi dedičstvo v hodnote 7600,75 eur, čo predstavuje 49,97% z celkovej hodnoty dedičstva. V rámci nadobudnutého dedičstva tak žalovaný nadobudol po porúčiteľovi dlh vo výške 800,79 eur s príslušenstvom rovnajúci sa 49,97% výšky pohľadávky. Na základe toho žiada žalobca od žalovaného zaplatať sumu 800,79 eur s príslušenstvom ako aj trovy konania.

6. Zo zmluvy o úvere zo dňa 23.07.2013 vyplýva, že výška úveru bola v sume 1700 Eur, splátka bola určená na 47 eur s tým, že počet splátok bol určený na 72 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 25,50 %, RPMN vo výške 30,64 %, priemerná hodnota RPMN 19,47 %, termín konečnej splatnosti 25.07.2019.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

9. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Podľa § 53 ods. 4 písm. a) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemá možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

15. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu poručiteľa má súd za preukázané, že žalobca poskytol poručiiteľke peňažné prostriedky vo výške 1700 eur. Keďže si poručiiteľka nesplnila svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradila len sumu 97,45 eur, dlžná suma predstavuje sumu 1602,55 eur.

17. Žalobca žiadal pôvodne priznať úrok z úveru vo výške 25,50 ročne z nezaplatenej istiny od 01.03.2017 do zaplatenia. V zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie NSSR sp. zn. Obo143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS476/2012-14) vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Žalovaný ako dlžník bol povinný na základe uzavretej zmluvy platiť z poskytnutých prostriedkov úroky vo výške 25,50% ročne, tieto úroky boli splatné mesačne. Úroky sú peňažným plnením a dôsledkom omeškania s ich plnením je povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania. Je to zákonný dôsledok vyplývajúci z § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka bez toho, že by to museli účastníci právneho vzťahu dohodnúť. Úroky z omeškania patria po celú dobu, po ktorú je dlžník s platením úrokov v omeškaní. Platí to však len pre omeškanie splatením úrokov poskytnutých prostriedkov, nie o úrokoch z omeškania. Keďže povinnosť platiť úroky z omeškania je už dôsledkom omeškania, za omeškanie s ich plnením už ďalej úroky z omeškania nepatria. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (úveru) patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Z dôvodovej správy k novele Občianskeho zákonníka č. 40/1964 vykonanej zákonom č. 106/2014 Z.z. vyplýva, že v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatenie úveru.

20. Takéto stanovisko potvrdil aj Krajský súd v Košiciach sp.zn.: 2Co/210/2017, podľa ktorého úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik (a trvanie) je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový. Pretrváva len povinnosť uhradiť doterajšie úroky a tým, že včas dlžník nesplatí istinu a úroky z istiny dostáva sa do omeškania s plnením (istiny a príslušenstva). Krajský súd poukazuje v prvom rade na skutočnosť, že zosplatenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Je potrebné zohľadniť skutočnosť, že zmluvné úroky a úroky z omeškania sú síce obe príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zmluvné úroky sú odmenou (cenou) za užívanie istiny a úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovenú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvných úrokov ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dojednané. Krajský súd poukazuje na základnú charakteristiku úverového vzťahu, keď v dôsledku uzatvorenia zmluvy o úvere dochádza u veriteľa k stavu absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia, za čo mu prináleží zmluvne dojednaný úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí, t.j. odplatu za to, že veriteľ počas trvania zmluvného vzťahu nemá istinu úveru k dispozícii a nemôže s ňou nakladať a produkovať zisk. Tento absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok dojednaný v zmluve, ktorý je splácaný spolu so splátkami

úveru. Odlišná situácia však nastane v prípade predčasného a mimoriadneho zosplatnenia úveru na základe jednostranného úkonu veriteľa (na základe slobodnej voľby veriteľa), v dôsledku ktorého dôjde k zmene pôvodne dohodnutého úverového vzťahu. V dôsledku takéhoto jednostranného úkonu veriteľa vznikne mu nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru, t.j. veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a obmedzenie možnosti produkovať zisk. Naproti tomu v dôsledku tohto jednostranného právneho úkonu dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať (a splácať ich postupne v splátkach), t.j. vznikne mu povinnosť uhradiť celú požičanú sumu spolu s kapitalizovaným úrokom ku dňu zosplatnenia. Podľa názoru Krajského súdu za takýto stav oprávnenej držby požičaných finančných prostriedkov možno považovať iba stav do zosplatnenia celého úveru, nakoľko zosplatnením úveru dlžník právo držať požičanú sumu stráca. Krajský súd teda jednoznačne uzatvára, že po zosplatnení pohľadávky má veriteľ (žalobca) právo iba na úrok z omeškania a nemá nárok na zmluvne dojednaný úrok.

21. Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že keďže žalobca zosplatnil úver dňa 07.05.2014, patria mu len úroky z omeškania. Preto súd návrh žalobcu v časti úroku 25,50 % ročne z nezaplatennej istiny od 01.03.2017 do zaplatenia považuje na základe vyššie citovaných ustanovení za nedôvodný a preto ho zamietol.

22. Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiťľa a za poručiťľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťľovou smrťou.

23. Podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiťľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

24. Nakoľko žalovaný podľa Osvedčenia o dedičstve nadobudol po poručiťľke dedičstvo v hodnote 7600,75 eur t.j. 49,97 % z celkovej hodnoty dedičstva, nadobudol tak aj dlh rovnajúci sa 49,97% výšky pohľadávky, ktorá v tomto prípade bola v sume 1602,55 eur z čoho 49,97% činí sumu 800,79 eur.

25. Na základe vyššie uvedeného súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 800,79 eur spolu s úrokom z istiny v sume 475,63 eur.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.